

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **V. H. N.,** zastoupeného Mgr. Alešem Dufkem, advokátem se sídlem Zlín, Bartošova 4341, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 36 Az 753/2003 - 16 ze dne 26. 8. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) nadepsané usnesení Krajského soudu v Brně, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra č. j. OAM-1269/VL-07-P17-2002 ze dne 17. 6. 2003, jímž nebyl stěžovateli udělen azyl pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „azylový zákon“). Zároveň žalovaný správní orgán rozhodl, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 tohoto zákona. Soud usnesením žalobu stěžovatele odmítl s odkazem na § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Jak je v usnesení uvedeno, podání stěžovatele nemělo náležitosti žaloby stanovené v § 71 odst. 1 písm. d) až e) s. ř. s. Soud v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzval stěžovatele k odstranění vad podání

a stanovil mu k tomu lhůtu. Podání nebylo požadovaným způsobem doplněno, a tedy i nadále nebylo zřejmé, které výroky stěžovatel napadá a jaké jsou důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Podle soudu tak nebyl jednoznačně dán rozsah přezkumné činnosti soudu a v řízení nebylo možno pro tento nedostatek pokračovat. Vzhledem k tomuto důvodu soud usnesením podle cit. ustanovení podání stěžovatele odmítl.

V kasační stížnosti označil stěžovatel důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s. Důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. stěžovatel žádným způsobem v kasační stížnosti, ani kdykoli poté nekonkretizoval. Ve vztahu k důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. stěžovatel uvádí, že i ve správním soudnictví má každý právo jednat ve své mateřštině. Uznává sice, že jeho podání bylo nedostatečné, tuto skutečnost však přičítá své špatné znalosti českého jazyka. Soud mu měl podle jeho názoru vyjít vstříc a poučení mu zaslat ve vietnamském jazyce, když bylo zcela evidentní, že stěžovatel nemohl výzvu pochopit. Celkově je tedy stěžovatel toho názoru, že v řízení před krajským soudem nebyly splněny podmínky pro odmítnutí jeho žaloby, a proto navrhuje Nejvyššímu správnímu soudu, aby napadené usnesení Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že podání stěžovatele, jež je datováno dne 24. 7. 2003 a jež bylo stejný den krajskému soudu doručeno, je psáno v českém jazyce a je označeno jako žaloba. Z tohoto podání je zřejmé, kdo je podatelem, proti jakému správnímu rozhodnutí toto podání směřuje a kdy bylo toto rozhodnutí stěžovateli doručeno. Dále stěžovatel v podání uvádí, že v napadeném správním rozhodnutí nebyly správně posouzeny jeho argumenty podle § 91 azylového zákona, že v jeho státě nejsou respektována lidská práva, že by byl ve Vietnamu šikanován a těžko by si tam hledal práci. Navíc chce zabezpečit své rodiče a v České republice má přítelkyni, kterou si chce vzít za manželku. Žalovaný podle něj nedostatečně zvážil, zda mu lze udělit humanitární azyl podle § 14 azylového zákona. Požádal rovněž o shovívavost a opětovné přezkoumání jeho případu. V podání však podle zjištění Nejvyššího správního soudu chybí označení výroků správního rozhodnutí, které stěžovatel napadá [§ 71 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], sdělení, z jakých skutkových a právních důvodů považuje stěžovatel napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] a jaké důkazy navrhuje stěžovatel provést na podporu svých tvrzení [§ 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s.]. V podání není uvedeno, že by stěžovatel neovládal český jazyk, resp. že by žádal o ustanovení tlumočníka do vietnamského jazyka z tohoto důvodu. Krajský soud v Brně svým usnesením č. j. 36 Az 753/2003 - 7 ze dne 30. 7. 2003 vyzval stěžovatele, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení doplnil a upřesnil své podání ze dne 24. 7. 2003 tak, aby bylo zřejmé jméno, příjmení a adresa, na kterou lze doručovat, označení výroků rozhodnutí, které stěžovatel napadá, označení žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje stěžovatel napadené výroky za nezákonné nebo nicotné, označení důkazů, které stěžovatel navrhuje provést k prokázání svých tvrzení, a označení návrhu výroku rozsudku. Stěžovatel byl rovněž v uvedeném usnesení poučen, že nevyhovění výzvě ve stanovené lhůtě bude mít za následek odmítnutí řízení o jeho návrhu ve smyslu § 37 odst. 5 věta druhá a třetí s. ř. s. Toto usnesení psané v českém jazyce bylo stěžovateli doručeno dne 3. 11. 2003. Ze soudního spisu dále Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel na uvedené usnesení ve lhůtě jím stanovené ani kdykoli poté žádným způsobem nereagoval.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu důvodu uplatněného v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

V daném případě Krajský soud v Brně postupoval v souladu s právní úpravou správního soudnictví po 1. lednu 2003. Ustanovení § 71 odst. 1 s. ř. s. upravuje zvláštní náležitosti žaloby, které doplňují obecné náležitosti stanovené v § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s. Pod písmeny c) a d) cit. ustanovení jsou jako nutné náležitosti žaloby uvedeny identifikace výroků správního rozhodnutí, které žalobce žalobou napadá, a identifikace tzv. žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Význam uvedení rozsahu napadení správního rozhodnutí a co nejpřesnější specifikace žalobních bodů v žalobě vyplývá ze zásady dispoziční, kterou je řízení o žalobách ve správním soudnictví ovládáno a která znamená, že soud se při přezkumu správního rozhodnutí (s výjimkou taxativně stanovených případů) omezuje pouze na posouzení existence důvodů nezákonnosti správního rozhodnutí, které žalobce dovozuje, a to pouze ve vztahu k výrokům správního rozhodnutí, které stěžovatel napadá. Přitom ze žalobního bodu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí být patrné nejen jakou právní argumentaci žaloba používá, nýbrž také o jaká skutková tvrzení se opírá. Za situace, kdy stěžovatel ve svém podání neuvedl, které výroky správního rozhodnutí svou žalobou napadá, a z jakých konkrétních skutkových a právních důvodů tak činí, neměla žaloba skutečně všechny zákonem stanovené náležitosti. Pokud není v žalobě uveden řádným způsobem žádný žalobní bod, resp. pokud v ní nejsou dostatečně přesným způsobem identifikovány napadené výroky, není v souladu s dispoziční zásadou možné takové podání ve správním soudnictví projednat a meritorně o něm rozhodnout. Soud totiž není povinen, ba ani oprávněn za žalobce chybějící rozsah napadení správního rozhodnutí a důvody tohoto napadení dovozovat. Lze proto uzavřít, že Krajský soud v Brně postupoval správně, jestliže shledal vady podání stěžovatele, vyzval jej v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. usnesením k jejich odstranění ve stanovené lhůtě a poučil jej o následcích nevyhovění výzvě. Přestože bylo uvedené usnesení stěžovateli řádně doručeno, ten žalobu o rozsah napadení správního rozhodnutí podle § 71 odst. 1 písm. c) s. ř. s. ani o řádně formulované žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve stanovené lhůtě ani později nedoplnil. V takovém případě neměl Krajský soud v Brně jinou možnost, než postupovat podle § 37 odst. 5 věta druhá s. ř. s. a usnesením řízení o takové žalobě odmítnout.

K námitce stěžovatele, že mu bylo usnesení soudu, jímž byl vyzván k odstranění vad podání, doručeno pouze v českém jazyce Nejvyšší správní soud uvádí, že povinnost ustanovit tlumočníka účastníkovi, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soudu vzniká tehdy, pokud by pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem. Musí se přitom jednat o zjevnou potřebu, která vyjde v řízení sama najevo anebo o ustanovení tlumočníka účastník sám požádá a okolnosti případu svědčí tomu, že tato žádost je odůvodněná. V situacích, kde soud věc neprojednává meritorně a nenařizuje jednání, není zpravidla třeba účastníkovi tlumočníka ustanovovat, neboť v těchto případech obvykle taková potřeba nevyjde najevo. Tak tomu bylo podle Nejvyššího správního soudu i v řízení před krajským soudem. Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že žaloba byla stěžovatelem sepsána v českém jazyce a stěžovatel v ní žádným způsobem neuvedl, že by nebyl schopen komunikovat v českém jazyce, resp. že by nebyl schopen porozumět česky psanému textu. Stěžovatel rovněž nepožádal o ustanovení tlumočníka do vietnamského jazyka. Za takových okolností nebyly v řízení před krajským soudem splněny podmínky pro ustanovení tlumočníka ve smyslu § 18 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „o. s. ř.“) ve spojení s § 64 s. ř. s. a krajský soud nepochybil, jestliže uvedené usnesení stěžovateli zaslal toliko v originálním, tj. v českém znění.

Nejvyšší správní soud nezjistil naplnění jediného fakticky uplatněného důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a proto kasační stížnost proti napadenému usnesení podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

S přihlédnutím k § 78b odst. 1 azylového zákona, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. listopadu 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu